

DECLARACIÓN DE CARBALLO

Na Vila de Carballo, o día 12 de xullo de 2018, **COMPARECEN:**

- D. Evencio Ferreiro, Alcalde de Carballo
- D. Xosé Lois García Carballido, Alcalde de Ponteceso
- D. José Muiño Domínguez, Alcalde de Cabanas de Bergantiños
- D. José Manuel López Varela, Alcalde de A Laracha
- D. Abraham Gerpe Muñiz, Alcalde de Coristanco
- D. José Manuel Mouzo Castiñeira, Alcalde de Laxe
- D. Eduardo J. Parga Veiga, Alcalde de Malpica
- D. Xoaquín Monteagudo Romero, presidente da Irmandade Xurídica Galega
- D. Valentín García Gómez, Secretario Xeral de Política Lingüística

EXPOÑEN:

Primeiro.- As corporacións locais do país xogaron un papel fundamental a prol de converter o galego en lingua oficial das administracións públicas. Mesmo antes de que se aprobase o Estatuto de Autonomía para Galicia de 1981 e a Lei de Normalización Lingüística de 1983, unha man de concellos xa avanzaran na promoción social do uso do galego e na súa utilización como lingua de traballo.

O protagonismo das corporacións locais nese proceso foi medrando ao longo dos anos oitenta a partir do compromiso que asinaron en Santiago máis dun cento de alcaldes, **Declaración de Compostela de 1984**. Alí, por primeira vez desde a transición política, unha chea de rexedores de tendencias políticas diferentes e que representaban a municipios de toda a xeografía do país, reivindicaron públicamente o galego e botaron a andar no ámbito da administración local un movemento autónomo que liderou o proceso de normalización nos últimos trinta anos.

Outro fito dese proceso foi o convenio que asinaron corenta concellos e a Universidade de Santiago de Compostela, por medio do que se creou no seo do Instituto da Lingua

Galega a Sección de Linguaxe Administrativa. Esta Sección desenvolveu a partir daí un labor esencial en materia de asesoramento lingüístico, deseño e elaboración de documentos e fixación de linguaxe administrativa: abonda con lembrar que a propia palabra “concello” se consagrou como de uso xeral pola iniciativa daquel Instituto.

Ao par de todo iso, as corporacións foron aprobando regulamentos locais de uso do galego que contribuíron ao avance da nosa lingua no acceso aos servizos públicos e en diversos ámbitos sociais e económicos, e a perfilar o seu carácter como lingua de traballo administrativa e xurídica. Tamén incorporaron a esixencia do coñecemento do galego, a nivel oral e escrito, como requisito ou mérito para o acceso ao emprego público, rachando cos prexuízos seculares que, incluso a nivel xurisprudencial, atrancaban o camiño.

Segundo.- Todo iso creou o o clima social e político adecuados para que o Parlamento de Galicia aprobase a Lei 5/1988, do 21 de xuño, de Uso do galego como lingua oficial das corporacións locais, que daquela tivo unha repercusión social e mediática moi importante e orixinou un debate que serviu para poñerlle couto a unha mancha de prexuízos sobre a aptitude do galego como lingua oficial e sobre a capacidade dos funcionarios e funcionarias para se adaptaren a ela.

Terceiro.- As disposicións da antedita norma foron confirmadas e ampliadas na Lei 5/1997, do 22 de xullo, de Administración local de Galicia, xa que o artigo 7.1 desta última dispón que, á parte da documentación á que se referían as disposicións anteriores, tamén se redactarán en galego

“... os recursos, escrituras públicas, comparecencias xudiciais e todos os actos de carácter público ou administrativo que se realicen por escrito en nome das corporacións locais...”

Cuarto.- Sete anos despois, o 21 de setembro de 2004, o Parlamento de Galicia aprobou de novo por unanimidade o *Plan Xeral de Normalización da Lingua Galega*, no que se recolle un catálogo de medidas concretas encamiñadas a converter o galego nunha lingua do século XXI e a garantir que as persoas poidan vivir plenamente na nosa lingua.

O Plan xeral reconece, entre os puntos fortes a favor dos seus obxectivos, o papel de liderado que xogan as corporacións locais e precisamente o primeiro bloque sectorial ao que lle presta atención é o das administracións públicas, sinalando que os obxectivos desa área son:

1. Consolidar o papel normalizador dos concellos e das deputacións provinciais por medio da xeneralización do uso do galego como principal lingua de traballo e comunicación
2. Incluír a promoción do galego no concepto dos servizos que as corporacións lles ofrecen aos cidadáns, directamente ou a través de empresas contratadas.

Polo exposto, no marco de tolerancia e colaboración que presidiron a elaboración das normas anteditas, os comparecentes, na cualidade na que interveñen **DECLARAN:**

PRIMEIRO.- Que asumen o compromiso público e solemne de atérense, no exercicio da actividade administrativa municipal e das funcións e profesións xurídicas que cada un

desenvolve, aos seguintes PRINCIPIOS:

1. Introducir a oferta positiva de atender aos cidadáns e cidadás en galego, con naturalidade e espírito de cortesía e convivencia lingüística.
2. Promover unha visión afable, moderna e útil da nosa lingua que esfarele prexuízos, e reforce a súa estima e demanda.
3. Conseguir para a lingua galega máis funcións sociais e espazos de uso, priorizando a súa presenza en sectores estratéxicos.
4. Procurar para o galego recursos lingüísticos e técnicos que o capaciten para vehiculizar a vida moderna no ámbito local.

SEGUNDO.- Que se comprometen a liderar o proceso de normalización lingüística no ámbito local e nos eidos das actividades administrativas e das profesións xurídicas, e con esa finalidade adoptarán as seguintes medidas:

1. Solicitar que se tramiten en galego os procesos xurisdicionais nos que sexan parte e, especificamente, procurar que os avogados e avogadas, e procuradores e procuradoras, que representen e defendan ao Concello e ás institucións públicas se expresen habitualmente nesa lingua.
2. Elaborar en galego as escrituras públicas e os documentos administrativos e privados, e as inscricións nos rexistros públicos que promovan ou nas que interveñan, para o que, no seu caso, cursarán as instrucións oportunas aos seus servizos e asesores xurídicos.
3. Incorporar o galego como lingua habitual de traballo das forzas da policía local, tanto a nivel interno como nas súas relacións cos cidadáns e coas demais administracións públicas, especialmente cos órganos xurisdicionais.

E dando conformidade ao exposto asinan a presente Declaración,

D. Evencio Ferreiro
Alcalde do concello de Carballo

(sinatura)

D. Xosé Lois García Carballido
Alcalde do concello de Ponteceso

(sinatura)

D. José Muíño Domínguez
Alcalde do concello Cabanas de
Bergantiños

(sinatura)

D. José Manuel López Varela
Alcalde do concello de Laracha

(sinatura)

D. Abraham Gerpe Muñiz
Alcalde do concello de Coristanco

(sinatura)

D. José Manuel Mouzo Castiñeira
Alcaldesa do concello de Laxe

(sinatura)

D. Eduardo J. Parga Veiga
Alcalde do concello de Malpica

(sinatura)

D. Xoaquín Monteagudo Romero
Presidente da Irmandade Xurídica Galega

(sinatura)

D. Valentín García Gómez
Secretario Xeral de Política Lingüística

(sinatura)